

Profiel van kwalificatiedossier:

Binnenvaart

Crebonr. 23248

» **Matroos binnenvaart (Crebonr. 25610)**

Versie

Gewijzigd 2019

Geldig vanaf

01-08-2019

Opleidingsdomein

Transport, scheepvaart en logistiek (Crebonr. 79070)

Penvoerder: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Gevalideerd door: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Op: 07-06-2019

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	7
1. Beroepsspecifieke onderdelen	7
B1-K1: Voert nautische werkzaamheden uit	7
B1-K1-W1: Meert/ontmeert en/of koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip	8
B1-K1-W2: Ankert het binnenvaartschip	9
B1-K1-W3: Bestuurt het binnenvaartschip	9
B1-K1-W4: Geeft aanwijzingen vanaf het voor- of achterschip	10
B1-K1-W5: Maakt het binnenvaartschip reisklaar	11
B1-K2: Verzorgt de belading en assisteert bij dienstverlening aan passagiers	12
B1-K2-W1: Maakt het binnenvaartschip klaar voor het laden en/of lossen	12
B1-K2-W2: Laadt en lost het binnenvaartschip	13
B1-K2-W3: Bewaakt de ladingscondities tijdens transport	14
B1-K2-W4: Assisteert de leiding bij dienstverlening aan passagiers	14
B1-K3: Voert werkzaamheden uit met betrekking tot onderhoud, bevoorrading en het verblijf aan boord	16
B1-K3-W1: Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en reparaties uit	16
B1-K3-W2: Voert werktuigkundig onderhoud en reparaties uit	17
B1-K3-W3: Verblijft en werkt aan boord	18
B1-K3-W4: Handelt bij calamiteiten	18
B1-K3-W5: Verzorgt het huishouden aan boord van het binnenvaartschip	19
2. Generieke onderdelen	20
Profieldeel	21
P1: Matroos binnenvaart	21

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
  - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
  - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Matroos binnenvaart	2	Ja	basisberoepsopleiding

B1-K1 Voert nautische werkzaamheden uit	B1-K1-W1	Meert/ontmeert en/of koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip
	B1-K1-W2	Ankert het binnenvaartschip
	B1-K1-W3	Bestuurt het binnenvaartschip
	B1-K1-W4	Geeft aanwijzingen vanaf het voor- of achterschip
	B1-K1-W5	Maakt het binnenvaartschip reisklaar

B1-K2 Verzorgt de belading en assisteert bij dienstverlening aan passagiers	B1-K2-W1	Maakt het binnenvaartschip klaar voor het laden en/of lossen
	B1-K2-W2	Laadt en lost het binnenvaartschip
	B1-K2-W3	Bewaakt de ladingscondities tijdens transport
	B1-K2-W4	Assisteert de leiding bij dienstverlening aan passagiers

B1-K3 Voert werkzaamheden uit met betrekking tot onderhoud, bevoorrading en het verblijf aan boord	B1-K3-W1	Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en reparaties uit
	B1-K3-W2	Voert werktuigkundig onderhoud en reparaties uit
	B1-K3-W3	Verblijft en werkt aan boord
	B1-K3-W4	Handelt bij calamiteiten
	B1-K3-W5	Verzorgt het huishouden aan boord van het binnenvaartschip

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1	Matroos binnenvaart
Geen extra kerntaken en werkprocessen	

P2 Schipper binnenvaart			
P2-K1	Plant nautische en technische werkzaamheden	P2-K1-W1	Bepaalt de vaarroute op de binnenwateren
		P2-K1-W2	Plant het laden en lossen
		P2-K1-W3	Plant algemeen en werktuigkundig onderhoud en reparaties
P2-K2	Verzorgt de administratie en de voorraad	P2-K2-W1	Verzorgt de scheepsadministratie
		P2-K2-W2	Verzorgt de ladingadministratie

P2 Schipper binnenvaart		
P2-K3 Geeft leiding aan de bemanning	P2-K2-W3	Bewaakt voorraden en bestelt goederen/diensten
	P2-K3-W1	Verdeelt werkzaamheden onder bemanningsleden
	P2-K3-W2	Instrueert bemanningsleden over veiligheidsmaatregelen en veranderende wet- en regelgeving
	P2-K3-W3	Begeleidt bemanningsleden

P3 Kapitein binnenvaart		
P3-K1 Plant nautische en technische werkzaamheden	P3-K1-W1	Bepaalt de vaarroute op de binnenwateren
	P3-K1-W2	Plant het laden en lossen
	P3-K1-W3	Plant algemeen en werktuigkundig onderhoud en reparaties
P3-K2 Verzorgt de administratie en de voorraad	P3-K2-W1	Verzorgt de scheepsadministratie
	P3-K2-W2	Verzorgt de ladingadministratie
	P3-K2-W3	Bewaakt voorraden en bestelt goederen/diensten
	P3-K2-W4	Selecteert leveranciers van goederen/diensten
P3-K3 Geeft leiding aan bemanningsleden	P3-K3-W1	Plant werkzaamheden
	P3-K3-W2	Verdeelt werkzaamheden onder bemanningsleden
	P3-K3-W3	Stuurt bemanningsleden en derden aan
	P3-K3-W4	Instrueert bemanningsleden over veiligheidsmaatregelen en veranderende wet- en regelgeving
	P3-K3-W5	Voert functionerings- en beoordelingsgesprekken
	P3-K3-W6	Voert werkoverleg met bemanningsleden
	P3-K3-W7	Werft en selecteert bemanningsleden
P3-K4 Voert het ondernemingsbeleid	P3-K4-W1	Ontwikkelt een ondernemingsplan voor de binnenvaart
	P3-K4-W2	Verwerft vervoersopdrachten
	P3-K4-W3	Stelt prijzen voor dienstverlening vast
	P3-K4-W4	Voert de bedrijfsleiding uit
	P3-K4-W5	Promoot de binnenvaartonderneming
	P3-K4-W6	Onderhoudt externe contacten
	P3-K4-W7	Verzorgt de financiële administratie en registratie van de binnenvaartonderneming
	P3-K4-W8	Innoveert de binnenvaartonderneming

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep
Context
Een bemanningslid binnenvaart werkt op een binnenvaartschip waarmee goederen en personen op economische wijze worden vervoerd over binnenwateren tussen verschillende laad- en losplaatsen in Europa. De schepen waarop gewerkt wordt, kunnen verschillen in type; dit kan van invloed zijn op het takenpakket. Voorbeelden zijn bulkvaart, container- en vrachtvaart, tankvaart, Ro-rovaart, passagiersvaart en duw- en sleepvaart. Afhankelijk van exploitatiewijze wordt er volcontinu, semicontinu of in dagvaart gevaren en gewerkt.
Typerende beroepshouding
Een bemanningslid binnenvaart streeft naar een grote zelfstandigheid en een goede kwaliteit van het werk. Hij is accuraat, stressbestendig, oplossingsgericht en communicatief vaardig.
Tijdens diensttijd werkt en verblijft het bemanningslid binnenvaart veelal aan boord van het schip. Hij moet daarom discreet en integer zijn, een positieve instelling hebben en zich flexibel kunnen opstellen ten opzichte van de andere opvarenden.
Afhankelijk van de exploitatiewijze werkt het bemanningslid binnenvaart ook in nacht- en extradiensten. Het is van belang dat het bemanningslid binnenvaart zijn lichamelijke en geestelijke conditie in de gaten houdt en zijn grenzen bewaakt.
In verband met de veiligheid geldt voor het bemanningslid binnenvaart de eis dat hij beschikt over minimaal zwemvaardigheid conform zwemdiploma A.
Resultaat van de beroepengroep
Het bemanningslid binnenvaart draagt bij aan een veilige en bedrijfseconomische vaart.

B1-K1: Voert nautische werkzaamheden uit
Complexiteit
Bij de uitvoering van deze kerntaak is er sprake van het uitvoeren van duidelijk gedefinieerde taken en het toepassen van (een groot aantal) standaardroutines.
De nautische werkzaamheden worden uitgevoerd op het dek of vanuit de stuurhut. Indien het bemanningslid binnenvaart op het dek werkt, handelt hij op aanwijzingen van de schipper.
De taken moeten worden uitgevoerd op de wijze en binnen de tijd die de verantwoordelijke(n) heeft aangegeven. Het bemanningslid binnenvaart moet beschikken over algemene basiskennis van en basisvaardigheden voor de uitoefening van het beroep.
Afhankelijk van de exploitatiewijze werkt hij ook in nacht- en extra diensten. Het is van belang dat hij hierbij zelf zijn conditie en veiligheid in de gaten houdt.
Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend: N.v.t.
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid
Het bemanningslid binnenvaart heeft een uitvoerende rol en de verantwoordelijkheid voor het op de juiste wijze uitvoeren van zijn werkzaamheden. Bij de uitvoering van deze kerntaak wordt samengewerkt en bemanningsleden, leidinggevend en medewerkers nemen regelmatig werkzaamheden van elkaar over.
Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend: N.v.t.

B1-K1: Voert nautische werkzaamheden uit

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kan de bijboot/vlet besturen
- kan bevestigingstechnieken voor meren/ontmeren, koppelen/ontkoppelen toepassen
- kan diverse communicatiemiddelen gebruiken
- kan jargon begrijpen en gebruiken
- kan nautische handgebaren gebruiken
- kan hydrografische en elektronische hulpmiddelen gebruiken
- kan (persoonlijke) beschermings- en reddingsmiddelen hanteren
- kan uitrustings- en hulpstukken gebruiken
- kan checklists hanteren en invullen
- kan het calamiteitenplan uitleggen
- kan de veiligheidsvoorschriften toepassen
- kan de voortstuwings- en besturingsmogelijkheden weergeven
- kan de ankermethoden gebruiken
- kan brandbestrijding toepassen
- kan optische tekens toepassen
- heeft basiskennis van de relevante nautische wet- en regelgeving
- heeft basiskennis van topografie van de vaarroutes in West-Europa

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

B1-K1-W1: Meert/ontmeert en/of koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart maakt op aanwijzing van de schipper meerdraden/koppeldraden vast en controleert het resultaat. Hij gebruikt hierbij de benodigde optische tekens. Hij anticipeert op onveilige situaties zodat ongelukken worden voorkomen. Tijdens het (ont)meren en/of (ont)koppelen gebruikt hij persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en uitrustings- en hulpstukken.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Resultaat

Het binnenvaartschip is zonder schade en op betrouwbare wijze gemeerd/ontmeerd.
De samenstellen zijn op nautisch veilige wijze gekoppeld/ontkoppeld.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

Schat afstanden goed in, werkt snel, hanteert de juiste volgorde en gebruikt correcte en betrouwbare technieken voor het vast- en losmaken van de meerdraden en koppeldraden.

Verzorgt de optische tekens conform de voorschriften.

Gebruikt persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en de voorgeschreven uitrustings- en hulpstukken altijd en conform de voorschriften.

Handelt zorgvuldig en veilig conform (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden.

Waarschuwt tijdig bij onveilige situaties.

Blijft onder tijdsdruk of moeilijke nautische omstandigheden rustig en adequaat handelen.

B1-K1-W1: Meert/ontmeert en/of koppelt/ontkoppelt het binnenvaartschip

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Materialen en middelen inzetten

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

B1-K1-W2: Ankert het binnenvaartschip

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart laat op aanwijzing van de schipper het anker vallen en controleert of het anker houdt. Op aanwijzing van de schipper haalt hij het anker op. Hij plaatst daarbij de benodigde optische tekens. Tijdens het ankeren gebruikt hij persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en uitrustings- en hulpstukken.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Resultaat

Het binnenvaartschip is veilig, zonder schade en op betrouwbare wijze geankerd.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

Toont inzicht in de situatie, schat afstand en tijd goed in en laat rustig en veilig op het juiste moment en de juiste positie het anker vallen/haalt het anker op en controleert het resultaat.

Verzorgt de optische tekens conform de voorschriften.

Gebruikt persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en de voorgeschreven uitrustings- en hulpstukken altijd en conform de voorschriften.

Handelt zorgvuldig en veilig conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden.

Waarschuwt tijdig bij onveilige situaties.

Blijft onder tijdsdruk of moeilijke nautische omstandigheden rustig en adequaat handelen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Materialen en middelen inzetten

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

B1-K1-W3: Bestuurt het binnenvaartschip

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart voert onder begeleiding en toezicht van de verantwoordelijke(n) het binnenvaartschip op de binnenwateren, langs kunstwerken en obstakels. Hij leest en interpreteert de gegevens van de hydrografische en elektronische hulpmiddelen, vertaalt dit naar concrete acties en legt dit voor aan de verantwoordelijke(n). Zo nodig geeft hij instructies aan of verwerkt hij aanwijzingen van diegene die zich voorop/achterop bevindt bij lastige situaties en omstandigheden. Bij wisseling van de wacht draagt hij zijn werkzaamheden over.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

De matroos binnenvaart waarschuwt de verantwoordelijke(n) in gevallen van twijfel, bij gevaar van schade en in onverwachte en plotseling wijzigende omstandigheden.

B1-K1-W3: Bestuurt het binnenvaartschip

Resultaat

Het binnenvaartschip is op een nautisch veilig en bedrijfseconomische wijze bevaren/gemaneuvreerd.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

Schat afstanden correct in.

Is alert op mogelijke onveilige situaties en toont een snelle reactietijd.

Bedient op de juiste wijze de hydrografische en elektronische hulpmiddelen en de voortstuwings- en besturingsmiddelen.

Toont zich tijdens het varen punctueel, overlegt met de juiste betrokkenen en blijft rustig onder stressvolle situaties.

Geeft bij wisseling van de wacht kort en bondig alle relevante informatie aan degene die hem aflost.

Handelt conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Formuleren en rapporteren

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

Roept tijdig de hulp in van de verantwoordelijke(n).

Volgt instructies en aanwijzingen van de verantwoordelijke(n) adequaat op.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W4: Geeft aanwijzingen vanaf het voor- of achterschip

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart assisteert de roerganger als uitkijk bij het varen en manoeuvreren van het schip. Hij geeft vanaf het voor- of achterschip relevante informatie door aan de roerganger en beantwoordt de vragen van de roerganger.

Resultaat

De roerganger is voorzien van informatie, zodat hij het binnenvaartschip op een nautisch veilige wijze en zonder schade kan varen/manoeuvreren.

Gedrag

Toont ruimtelijk inzicht en schat op basis daarvan de afstand van het schip tot andere objecten goed in.

Meldt belangrijke zaken en geeft relevante informatie door aan de roerganger.

Volgt instructies van de roerganger op en gebruikt daarbij afgesproken handgebaren en/of communicatiemiddelen.

Houdt zich aan de voorgeschreven reglementen en handelt conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W5: Maakt het binnenvaartschip reisklaar

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart maakt het binnenvaartschip reisklaar voordat het schip het open water op gaat. Hij controleert de aanwezigheid, bruikbaarheid, het waterdicht zijn en het zeevast staan van zaken aan boord van het binnenvaartschip. Ruimt losse spullen op en maakt zaken stevig vast door gebruik van bevestigingstechnieken of zeemansknopen. Hij lost eventuele problemen op of meldt deze aan zijn leidinggevende.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Resultaat

Een veilig en volgens goed zeemanschap vaarklaar gemaakt binnenvaartschip.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

Controleert de situatie aan boord zorgvuldig en snel, ook onder tijdsdruk, aan de hand van instructies en/of checklists.

Interpreteert de situatie aan boord, associeert vlot en werkt snel en bedreven met zijn handen om zaken aan boord stevig te bevestigen.

Handelt zorgvuldig en veilig conform de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden.

Geeft gesignaleerde problemen en onveilige situaties tijdig door aan zijn leidinggevende.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Samenwerken en overleggen

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

B1-K2: Verzorgt de belading en assisteert bij dienstverlening aan passagiers

Complexiteit

Bij de uitvoering van deze kerntaak is er sprake van het uitvoeren van duidelijk gedefinieerde taken en het toepassen van (een groot aantal) standaardroutines.

De taken moeten worden uitgevoerd op de wijze en binnen de tijd die de verantwoordelijke(n) heeft aangegeven. De werkzaamheden vinden vaak onder tijdsdruk plaats. Het bemanningslid binnenvaart moet daar goed mee om kunnen gaan en stabiel blijven presteren. Veiligheid staat voorop bij het behandelen van de lading en de dienstverlening aan passagiers. Voor de diverse scheepstypen en ladingen gelden specifieke regels.

Het bemanningslid binnenvaart moet beschikken over algemene basiskennis van en basisvaardigheden voor het verzorgen van de belading. Afhankelijk van het type schip waarop het bemanningslid binnenvaart vaart en de soort lading die geladen/gelost moet worden, voert hij meer specialistische werkzaamheden uit vooraf en tijdens het laden en lossen.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

Het bemanningslid binnenvaart heeft een uitvoerende rol en de verantwoordelijkheid voor het op de juiste wijze uitvoeren van zijn werkzaamheden. Bij de uitvoering van deze kerntaak wordt samengewerkt en bemanningsleden, leidinggevend en medewerkers nemen regelmatig werkzaamheden van elkaar over.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kan hijswerktuigen bedienen
- kan diverse communicatiemiddelen gebruiken
- kan jargon begrijpen en gebruiken
- kan (persoonlijke) beschermings- en reddingsmiddelen hanteren
- kan hygiënisch werken
- kan een stuwplan/stabiliteitsplan uitleggen
- kan overslagpersoneel dat in het Engels aanwijzingen geeft voor het laden/lossen van het binnenvaartschip verstaan en begrijpen
- heeft basiskennis van Arbo, wet- en regelgeving
- heeft basiskennis van ladingeigenschappen
- kan uitrustings- en hulpstukken t.b.v. het laden en lossen gebruiken
- kan passagiers het gebruik van persoonlijke reddingsmiddelen demonstreren

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

- kan met het overslagpersoneel in het Engels en Duits een eenvoudig gesprek voeren over het laden/lossen van het binnenvaartschip
- kan zich tijdens het laden/lossen in het Engels verstaanbaar maken met eenvoudig Engels taalgebruik.

B1-K2-W1: Maakt het binnenvaartschip klaar voor het laden en/of lossen

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart ontvangt informatie over welke lading geladen en/of gelost moet worden. Hij meet de ijken op en helpt mee aan het leeg, schoon en gereedmaken van de laadruimtes. Hierbij gebruikt hij persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen. Waarschuwt bij afwijkende situaties de verantwoordelijke(n).

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Resultaat

Het binnenvaartschip is klaar om veilig geladen/gelost te worden voor een specifieke lading.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

B1-K2-W1: Maakt het binnenvaartschip klaar voor het laden en/of lossen

N.v.t.

Gedrag

Toont aan dat hij weet welke werkzaamheden uitgevoerd moeten worden.

Roept tijdig de hulp in van en meldt onveilige situaties aan de verantwoordelijke(n).

Gebruikt de persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen altijd en conform de voorschriften.

Voert de benodigde handelingen efficiënt en effectief uit.

Handelt conform de gegeven instructies, de (veiligheids) voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

B1-K2-W2: Laadt en lost het binnenvaartschip

Omschrijving

Aan de hand van het stuwplan en stabiliteitsplan werkt het bemanningslid binnenvaart de laad- en losprocedures af. Hij houdt het dek schoon en houdt zo nodig de meerdraden strak. Tijdens het laden/lossen loopt het bemanningslid binnenvaart dekwacht. Hierbij gebruikt hij persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen. Hij bewaakt het laad/losproces en waarschuwt indien nodig betrokkenen. Na het lossen reinigt hij het dek en geeft ladingrestanten af. Indien zich onveilige situaties en/of gemaakte milieuschade voordoet, meldt hij dat aan de verantwoordelijke(n).

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Resultaat

De afgesproken hoeveelheid lading is conform procedures snel, veilig en stabiel geladen/gelost.
Een opgeruimd dek.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

Leest nauwkeurig het stuwplan/stabiliteitsplan of de instructie, vertaalt dit naar concrete acties, voert zo nodig berekeningen vlot en accuraat uit.

Gebruikt persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen altijd en conform de voorschriften.

Voert de benodigde handelingen voor het laden/lossen van de specifieke lading vlot en efficiënt uit en werkt hierbij efficiënt en effectief samen met overslagpersoneel en bemanningsleden.

Luistert en kijkt goed en is voortdurend alert tijdens de dekwacht om eventuele problemen en bijzonderheden tijdig te signaleren, gepaste acties te nemen en/of tijdig de hulp in te roepen van de verantwoordelijke(n).

Werkt zorgvuldig en veilig volgens de laad- en losprocedures, de ontvangen instructies, (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden.

Blijft onder (tijds)druk stabiel presteren.

B1-K2-W2: Laadt en lost het binnenvaartschip

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

B1-K2-W3: Bewaakt de ladingscondities tijdens transport

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart bewaakt tijdens transport de conditie van de lading aan boord. Hij controleert en meet de conditie van de lading, interpreteert de resultaten en bepaalt wanneer er sprake is van afwijkingen. Bij geconstateerde afwijkingen in de conditie van de lading waarschuwt hij de verantwoordelijke(n).

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

Resultaat

Een gewenste conditie van de lading en behoud van een veilige situatie aan boord.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

Gedrag

Gebruikt geschikte instrumenten voor het nauwkeurig meten van de lading.

Maakt een juiste interpretatie van de conditie van de lading en of er sprake is van afwijkingen.

Bewaakt punctueel op gezette tijden de conditie van de lading conform de bijbehorende voorschriften, procedures en wettelijke richtlijnen en treft zo nodig (voorzorg)maatregelen.

Roept tijdig de hulp in van de verantwoordelijke(n).

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Materialen en middelen inzetten

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

B1-K2-W4: Assisteert de leiding bij dienstverlening aan passagiers

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart assisteert de leiding van het vaartuig bij dienstverlening aan passagiers en verleent rechtstreeks bijstand aan gehandicapten en personen met beperkte mobiliteit in overeenstemming met de opleidingsvereisten en instructies zoals bedoeld in bijlage IV van Verordening (EU) nr. 1177/2010. Hij assisteert bij een veilige verplaatsing van passagiers tijdens het aan boord gaan en van boord gaan en assisteert bij hulp aan passagiers in noodsituaties.

Resultaat

Dienstverlening aan passagiers is overeenkomstig wet- en regelgeving verleend.

Gedrag

Communiqueert efficiënt met passagiers.

Bij het in- en uitstappen van passagiers is er speciale aandacht voor gehandicapten en personen die assistentie nodig hebben.

Procedures en acties zijn in overeenstemming met vastgestelde regels en plannen voor crisis- en crowdmanagement

B1-K2-W4: Assisteert de leiding bij dienstverlening aan passagiers

aan boord.

De onderliggende competenties zijn: Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen

B1-K3: Voert werkzaamheden uit met betrekking tot onderhoud, bevoorrading en het verblijf aan boord

Complexiteit

Bij de uitvoering van deze kerntaak is er sprake van het uitvoeren van duidelijk gedefinieerde taken en het toepassen van (een groot aantal) standaardroutines.

De taken moeten worden uitgevoerd op de wijze en binnen de tijd die de verantwoordelijke(n) heeft aangegeven. Het bemanningslid binnenvaart moet beschikken over algemene basiskennis van en basisvaardigheden voor de uitoefening van het beroep.

Voor het bemanningslid binnenvaart is het belangrijk dat hij de taken en opdrachten veilig uitvoert, alert is op onveilige situaties en tijdig zijn leidinggevende waarschuwt.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

Het bemanningslid binnenvaart heeft een uitvoerende rol en de verantwoordelijkheid voor het op de juiste wijze uitvoeren van zijn werkzaamheden. Bij de uitvoering van deze kerntaak wordt samengewerkt en bemanningsleden, leidinggevend en medewerkers, nemen regelmatig werkzaamheden van elkaar over.

Omdat in veel gevallen tijdens diensttijd aan boord wordt gewoond met collega-bemanningsleden, vereist dat bijzondere aandacht. Vooral als het gaat om hygiëne, persoonlijke ruimte en privacy van collega's.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- kan hijswerktuigen bedienen
- kan voedsel bereiden
- kan automatiseringssystemen voor scheepsadministratie gebruiken
- kan diverse communicatiemiddelen gebruiken
- kan jargon begrijpen en gebruiken
- kan schilders- en schoonmaakmiddelen en -methoden gebruiken
- kan technieken voor onderhoud en reparatie hanteren
- kan technieken voor werktuigkundig onderhoud en reparatie hanteren
- kan uitrustings- en hulpstukken gebruiken
- kan checklists hanteren en invullen
- kan de technische systemen uitleggen
- kan de veiligheidsvoorschriften toepassen
- kan hygiënisch werken
- kan zwemmen op het niveau van zwemdiploma A
- kan huishoudelijke apparaten bedienen

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

B1-K3-W1: Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en reparaties uit

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart voert reinigings- en onderhoudswerkzaamheden en kleine reparaties uit aan het binnenvaartschip en materieel. Hij verricht schiemanwerkzaamheden, verzamelt vrijgekomen afval en administreert dagelijks onderhoud en voorraden. Hij controleert periodiek zijn eigen persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen op bruikbaarheid en veiligheid door functionaliteit en schade, slijtage en andere onvolkomenheden te controleren. Hij meldt onveilige situaties en gemaakte milieuschade aan zijn verantwoordelijke(n). Hij bespreekt en stemt zijn werkzaamheden af met de werkzaamheden en rusttijden van andere bemanningsleden, de (weers)omstandigheden en laad- en losactiviteiten.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

B1-K3-W1: Voert algemene onderhoudswerkzaamheden en reparaties uit

Resultaat

Het binnenvaartschip en materieel waaronder de persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen verkeren en blijven in een juiste staat voor een veilige en economische vaart.
Administratie van onderhoud, reparaties en voorraden is up-to-date.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

Gedrag

Administreert nauwkeurig en volledig het dagelijks onderhoud en het verbruik van materialen en middelen.

Gebruikt de juiste materialen en middelen voor de reinigings- en onderhoudswerkzaamheden en maakt op de juiste wijze, efficiënt en kostenbewust gebruik van gereedschap, materieel en hulpmiddelen.

Maakt gebruikte materialen en gereedschappen goed schoon en bergt alles veilig op.

Werkt ordelijk en volgt tijdens gebruik en afvoer de instructies op de etikettering van de te gebruiken middelen op.

Neemt de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden in acht.

Voert zorgvuldig, punctueel en ordelijk volgens vaste procedures en wettelijke voorschriften de verschillende controles uit aan zijn persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

B1-K3-W2: Voert werktuigkundig onderhoud en reparaties uit

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart voert eenvoudige onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uit aan de technische systemen, stelt de technische systemen in werking, bewaakt deze tijdens het in bedrijf zijn, en stelt deze weer buiten bedrijf. Hij controleert de peilstanden van de technische systemen, zorgt zo nodig voor het aanvullen en geeft vrijgekomen afvalstoffen (zoals smeermiddelen) af. Bij storingen, onveilige situaties en/of gemaakte milieuschade waarschuwt hij de verantwoordelijke(n). Hij administreert onderhoud, voorraden en inventaris ten behoeve van de technische systemen.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

Resultaat

Goed functionerende en onderhouden technische systemen.
Administratie van werktuigkundig onderhoud, reparaties, inventaris en voorraden is up-to-date.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

Gedrag

Besprekt en stemt zijn werktuigkundige werkzaamheden af met de werkzaamheden en rusttijden van andere bemanningsleden, de (weers)omstandigheden en laad- en losactiviteiten.

Administreert nauwkeurig en volledig het werktuigkundig onderhoud, de reparaties en het verbruik.

Toont technisch inzicht in de smering-, brandstof en koelingsystemen, elektronische, pneumatische, hydraulische

B1-K3-W2: Voert werktuigkundig onderhoud en reparaties uit

en mechanische systemen, en voert bedreven en accuraat onderhouds- en reparatiewerkzaamheden uit.

Toont inzicht en rekent accuraat bij het bunkeren (van brandstof en water) en het afgeven van afvalstoffen.

Gebruikt persoonlijke beschermings- en reddingsmiddelen en handelt conform de gegeven instructies, de (veiligheids)voorschriften van het bedrijf, die van derden en de (inter)nationale wetgeving op het gebied van binnenvaart, veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

B1-K3-W3: Verblijft en werkt aan boord

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart werkt tijdens het verblijf op het schip aan het opbouwen van een goede werkrelatie met de andere bemanningsleden en draagt actief bij aan een goede leef- en werksfeer. Hij onderhoudt zijn conditie en persoonlijke hygiëne.

Resultaat

Een actieve bijdrage aan een prettig en productief leef- en werkklimaat op het binnenvaartschip.

Gedrag

Toont interesse in en belangstelling voor andere bemanningsleden.

Steunt andere bemanningsleden waar nodig, stelt zich tolerant op en behandelt anderen met respect.

Communiqueert duidelijk en direct, praat ergernissen en problemen tijdig uit, voorkomt hoog oplopende conflicten.

Houdt rekening met de normen en waarden van de anderen op het schip en past zich aan de groep aan.

Zorgt voor een representatief en schoon voorkomen.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Samenwerken en overleggen, Instructies en procedures opvolgen

B1-K3-W4: Handelt bij calamiteiten

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart neemt onveilige en milieugevaarlijke situaties aan boord waar, waarschuwt de mede-opvarenden en onderneemt actie. Hij bedient de beschermings- en reddingsmiddelen, evenals de bijboot. Hij verleent bijstand en eerste hulp. Bij het te water raken redt hij zichzelf door reddend te zwemmen.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

Resultaat

Het behoud van de (veilige) situatie van het schip, lading, mens en milieu.
Verslechtering van de situatie is voorkomen/de situatie is verbeterd.

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:
N.v.t.

B1-K3-W4: Handelt bij calamiteiten

Gedrag

Is alert op onveilige en milieugevaarlijke situaties aan boord en meldt deze tijdig aan de verantwoordelijke(n).

Grijpt tijdig in indien de veiligheid van het schip, de lading, het milieu, derden en/of bemanning in gevaar dreigt te komen en legt zo nodig het werk stil.

Werkt gedisciplineerd mee aan de afhandeling van ongevallen en calamiteiten conform de instructies en procedures in het calamiteitenplan en de veiligheidsvoorschriften en (wettelijke) richtlijnen.

Toont een snelle reactietijd, uithoudingsvermogen, coördinatie en bedrevenheid bij het op praktische wijze verlenen van bijstand en eerste hulp en bij het zichzelf redden bij het te water raken.

Toont stressbestendigheid door rustig te blijven en adequaat te handelen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen, Met druk en tegenslag omgaan, Beslissen en activiteiten initiëren

Voor Matroos binnenvaart geldt aanvullend:

N.v.t.

B1-K3-W5: Verzorgt het huishouden aan boord van het binnenvaartschip

Omschrijving

Het bemanningslid binnenvaart verzorgt in afstemming met de andere bemanningsleden het huishouden aan boord van het binnenvaartschip. Hij bewaakt de voorraden levensmiddelen en vult deze aan indien nodig. Hij maakt de verblijfruimtes en inventaris schoon en wast kleding en ander textiel. Hij verzorgt maaltijden en verzamelt huishoudelijk afval.

Resultaat

Een hygiënische woon- en werkomgeving.
Voedzame en gevarieerde maaltijden.

Gedrag

Besprekt en stemt de huishoudelijke werkzaamheden af met de andere bemanningsleden en houdt rekening met rusttijden in verband met overlast.

Bereidt gezonde en gevarieerde maaltijden.

Volgt hygiënevoorschriften, (veiligheids)voorschriften en wettelijke regels bij het verzorgen van het huishouden op.

Inventariseert en verzorgt op vlotte wijze de boodschappen voor de komende reis.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Matroos binnenvaart
Mbo-niveau
2
Typering van het beroep
<p>De matroos binnenvaart moet beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel, geestdrift tonen en zich actief beschikbaar stellen om te leren, te groeien en meer verantwoordelijkheid te krijgen.</p> <p>De matroos binnenvaart ondersteunt de leidinggevendenden bij de uitvoering van de werkzaamheden. Daarbij signaleert en waarschuwt hij zijn leidinggevende in gevallen van twijfel, bij gevaar van schade en in onverwachte en plotseling wijzigende omstandigheden.</p> <p>Hij moet beslissen wanneer hij een taak zelfstandig kan uitvoeren en wanneer hij nog begeleiding of toezicht nodig heeft van zijn leidinggevende.</p> <p>Bepaalde taken, zoals het laden en lossen, vinden onder tijdsdruk plaats. De matroos binnenvaart moet daar goed mee om kunnen gaan en stabiel blijven presteren.</p>
Beroepsvereisten
Ja
Toelichting beroepsvereisten
<p>In de Binnenvaartregeling, artikel 2.9 staat beschreven dat men voldoet aan de eisen van matroos als het diploma matroos binnenvaart is behaald. Het ministerie van I&M geeft door middel van een goedkeurende verklaring aan dat de inhoud van het kwalificatiedossier Binnenvaart, profiel matroos voldoende beschrijft wat de matroos moet kennen en kunnen en dus voldoet aan de eisen van matroos.</p> <p>Deze verklaring houdt tevens in dat de kwalificatie matroos met ingang van 17 januari 2022 voldoende beschrijft wat de matroos moet kennen en kunnen op grond van de Richtlijn erkenning beroepskwalificaties in de binnenvaart (Richtlijn 2017/2397/EU) zoals aangegeven in de European Standards for Qualification in Inland Navigation (ES-QIN, versie 2018 (voorlopig), Besluit CESNI 2018-II-3, van 8 november 2018)</p>
Bron beroepsvereisten
IenW